

Őszi séta a költözködő Tabánban

„Szépek a fiatalok, de az öregek még szebbek.“
Walt Whitman-nak, a nagy amerikai költőnek világ-híres két sorát mondogatjuk, amíg a halálra ítélt Tabánban járhalunk. Mily szépek ezek az öreg, kopott, roskatag házak. Sokszor látogatjuk őket mostanában. Ki tudja, meddig ének. Naponta kevesebb eggyel-eggyel.

A girbe-gurba utcákon lépten-nyomon nők, férfiak festegetnek. Az utókor számára örökítik meg, mint nagy halottak képmásait szokás.

Már sok ház nem él. Némelyikből csak a két tűzfal sarka maradt meg egy-egy gázlámpával, hogy világítson a sötétben.

A legtöbb lebontásra váró ház kapujára tréfásan kiirták krétával:

„Ez a ház novemberre kiadó“.

Néhol már csak egy égszínkére vagy rózsaszínre festett virágos szobafal mered elő, mint színpadi vendégfal.

Több helyen munkások csákánnyal bontanak. Ezek a négy-ötszáz éves házak nagyrészt vályogból valók s ha reggel kezdik bontani őket, estére már semmi sincs belőlük. Érdeklődtünk, hogy mi lett azokkal az emberekkel, akik már nincsenek itt. Hová mennek? Mi történik velük?

Öngyilkosa egy sincs a Tabánnak. Halottja sok. Az öregek bizony — csodálatos módon — sorra halnak. A Kereszt-térről is egyik házból két öregasszonyt vittek a temetőbe. Február óta, amióta fölmondtak nekik, igen sok házból temettek. A fiatalabbak között rengeteg a válás. Külön-külön mégis csak jobban megélnék valahogy. Három házaspárt a szegényházban helyezett el a város. Két boltos pestkörnyéki saját házába ment lakni. A megmaradt egyetlen boltban alig van már áru. Február óta semmit sem rendelnek utána, ami elfogyott. Sokan elmentek a hitelbe vett holmi árával. Nem fizettek. A felmondás óta házbért sem igen fizettek s az egész Tabánban lim-lommal, felhasogatott butorokkal tüzelt azóta mindenki. Nem sok holmit vittek el innen. Virágait mindenki elvitte. A város tíz pengő költözködés-költséget adott egy-egy lakónak. Legtöbben odaát Pesten, a Pillangó-utcában kaptak városi lakást. Három pengő házbért fizetnek egy szobáért egy hétre. Konyhával négyet-ötöt.

Mindenki sir, amikor költözködik. De sokan örömmel ujságotják, hogy jobb lakást kaptak a réginél.

A gyerekek az üres telkeken kincs után kutakodnak. Eddig azonban néhány kétes eredetű csontnál nem találtak egyebet.

Az üres házakban éjszakánként hajléktalanok tanýáznak. Reggelre mindent elvisznek, ami még elvihető. Csapokat, ablakvasakat. Még a padlót is fölszedik.